

Rønnebæksholm almanak

Rønnebæksholm omtales for første gang i skriftlige kilder i 1321. Derfor ved vi, at gården på dette tidspunkt og frem til 1399 er ejet af slægten Moltke, hvorefter ejerskabet overgår til Kronen i de følgende to århundreder. Oprindeligt var Rønnebæksholm placeret på Dyrehaveholmen ca. 300 meter øst for den nuværende placering. Topografien er ændret meget, der har tidligere været flere åer, dæmninger og holme. På Rønnebæksholm står 2021 i tidens tegn, hvor vi fejrer dette 700-års jubilæum. Året bærer præg af, at vi forholder os til stedets plads i tiden, både bagud og fremadrettet. Rønnebæksholm er en lille kulturel biotop, hvor tider mødes, midt i omgivelser i bevægelse.

Sommerlejre 2021. Foto: Christian Brems

2000-

Velkommen til den sidste af Rønnebæksholms jubilæums-almanakker! Vi er nået til december måned og 2021 går på held – 700 år efter, at Rønnebæksholm for første gang blev nævnt i skriftlige kilder. I november-almanakken slap vi, hvor litteraturen kiggede ind i fremtiden via *Det Andet Køn* og 1984. To skarpsynede og skelsættende pejlemærker i bevægelsen mod kommende tider. I årets anden almanak, som kastede et blik på det senmiddelalderlige mørke, var vi omkring det, man kalder Den Lille Istid på den nordlige halvkugle. En køligere periode med isvintre og regnfulde somre medvirkede til, at det var en mørk tid fuld af modgang – dårlig høst, misvækst og økonomisk nedgang. I mørkets kølvand fulgte en overtro, der skabte splid og udpegede ofre, bl.a. i form af heksejagter.

I vores tid er klimakrisen den alt overskyggende trussel. I denne del af verden ser de fleste af os det primært som et varsel om fremtidige udfordringer, mens klimakrisen for andre, der befinder sig på andre koordinater, er en nærværende og ganske virkelig forandring, der allerede radikalt har ændret livsbetingelserne.

Fremfor at se tiden som lineært fremadskridende kan man også anskue den som en cirkulær bevægelse. Nogle ting vender tilbage i ny forklædning i større eller mindre cirkelslag. Det ved vi fra natten, som igen og igen bliver til dag, og fra sommer, som igen og igen bliver til vinter. Tiden ER relativ, den er som så meget andet en menneskelig opfindelse, der som et kodesprog hjælper os til at få form på virkeligheden og dermed gøre universet og det, at vi er her, bare en anelse mere forståeligt.

En anden ting der går igen, selvom man kunne tro at det hørte fortiden til, er truslen fra pandemier. Som i tidligere tider er vi igen udfordret af et usynligt angreb, der påvirker vores liv og hverdag. Men som i tidligere tiders mørke spire håbet.

Stående på skuldrene af blandt andre Marie Toft og N.F.S. Grundvig har Rønnebæksholm også i vores tid fokus på social inklusion, fællesskab, ligestilling og mangfoldighed. Kunsthallens vision er, at *kunsten skal være tilgængelig for alle, på tværs af alder, kønsidentitet, etnicitet, kulturel og social baggrund*. Læring, oplysning, den enkeltes rettigheder og ytringsfrihed er i centrum.

Det 20. århundrede blev skudt i gang med ideen om Kvindernes Internationale Kampdag (1910) – dog uden at kvinderne af den grund fik stemmeret – og afsluttedes med indførelsen af Mændenes Internationale Kampdag (1999). Her i det 21. århundredes første halvdel findes der ifølge nogle definitioner over 30 forskellige definitioner køn. Andre kilder tæller op til 71. Denne sætning – *Rønnebæksholms mission er at vække borgernes nysgerrighed og åbenhed, som kan bruges til at forstå og nuancere den samtid, vi befinder os i* – kunne lige så vel have været sagt af Grundtvig. I dag er Rønnebæksholm en anerkendt kunsthall, der drager kunsten ind i samtiden som en aktuel og nærværende stemme. Er det ikke en smuk mission – i bevægelsen mod kommende tider – 700 år senere. Og hvad der sker i og omkring den lille biotop midt i landskabet i de næste 700 år kan vi jo kunne gætte på, drømme om, formulere og visualisere.

Hvad er en almanak?

Kort fortalt – ordet stammer fra middelalderlatin *almanachus*, måske via græsk fra koptisk *alemenichiaka*, muligvis fra arabisk *al-manakh*, og betyder 'tavle som angiver Solens og Månens daglige positioner'.

En almanak er normalvis en bog med kalender og forskellige astronomiske oplysninger, ofte indeholder den også enkle fortællinger eller andre kulturelle, religiøse eller meteorologiske oplysninger knyttet til de enkelte dage, måneder eller årstider.